

Woordelijk verslag vergadering commissie Samen wonen 1 april 2025

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Beste commissieleden, hartelijk welkom op deze commissiebijeenkomst Samen Wonen. Er heerst een zekere opgewondenheid in de zaal, maar het komt nu volledig tot rust. Iedereen, hartelijk welkom, commissieleden, de pers, de mensen van ambtelijke zijde, publiek, de mensen die meeluisteren. Alle fracties zijn vertegenwoordigd op twee na. We missen nog Burger op 1 en GroenLinks. Mogelijk dat die nog binnenstappen, maar op dit moment zijn ze er niet. We gaan vanavond de koninklijke weg betreden en we gaan het hebben over de Koninginneweg. En er ligt een agenda voor en de vraag is of die uw instemming heeft? Dat is het geval. Dan is die bij deze vastgesteld.

2. Spreekrecht voor hen die zich hebben aangemeld

De voorzitter: Dan is agendapunt 2, het spreekrecht voor hen die zich hebben aangemeld. Het is oorverdovend stil gebleven.

3. Inleiding door wethouder C. Van der Duijn Schouten over de ontwikkelvarianten voor de Omgevingsverkenning Koninginneweg

De voorzitter: Dus gaan we naar agendapunt 3, inleiding door wethouder Van der Duijn Schouten over de ontwikkelvarianten voor de Omgevingsverkenning Koninginneweg. En u mag hier voor plaatsnemen, u mag het ook vandaar doen. Dat is uw keus. Maar aan u is het woord.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Ja, voor nu doe ik het even hier. Want ik denk dat ik anders meer tijd kwijt ben met heen en weer lopen dan aan de inleiding. Nou, dat is misschien een beetje overdreven. Een visie voor de Koninginneweg, daar is een start mee gemaakt in een mooie samenwerking tussen de gemeente en Wooncompas. Daarvoor zijn inmiddels een drietal participatieavonden geweest. Een aantal van u heeft zich daar ook gemeld, sommigen zelfs op meerdere avonden. Daar is informatie opgehaald, daar is informatie gedeeld en dat heeft nu geleid tot drie, ik noem het maar even hoofdvarianten. Dat is niet een van die varianten waar nu een keuze uit geworden gemaakt moet worden, maar daar liggen een aantal thema's voor en daar zijn schema's. We hebben het recent rond de Omgevingsvisie ook gedaan en daar waren twee uiterste. Hier zijn er drie mogelijke varianten en uiteindelijk zal er ongetwijfeld een combinatie van deze drie uitkomen. Maar daar krijgt u straks eerst nog een korte presentatie over en daarna horen we ook graag van u als commissie of er nog zaken zijn die u aanspreken of dingen waarvan u zegt nou, dat moet vooral niet of u nog zaken mist of dat er zaken in staan die er wat u betreft uit moeten. Oftewel we horen graag wat u ervan vindt en of u nog zaken heeft waarvan u zegt nou, daar moet in het vervolg absoluut aandacht aan besteed worden. Dus dat hopen we later op deze avond van u te horen. Maar het lijkt me goed om nu snel door te gaan naar 4a is dat denk ik hè, de presentatie. Die zal gegeven worden door een drietal collega's, medewerkers hier vooraan en die zullen ook straks als er nog vragen zijn, kijken of daar een adequaat antwoord op gegeven kan worden. Maar het is vooral de bedoeling om van u te horen wat u ervan vindt. Dus ik hoop dat we daarin vanavond ook het nodige op kunnen halen. Dat was het wat mij betreft, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder en dan een speciaal welkom aan de medewerkers die de presentatie gaan geven. En dat is mevrouw Verbaan van Wooncompas en de heer Bogaerds van Ziegler Brandenhorst en van ambtelijke zijde, de heer Steeman. En u mag gaan zitten waar u wil, hier vooraan bijvoorbeeld. Intussen is ook Burger op 1 vertegenwoordigd. En verder wil ik opmerken dat de complete griffie in ons midden is en dat het een historische avond is, want dat is de laatste keer in deze samenstelling. Hartelijk welkom.

4. Drie ontwikkelvarianten

De voorzitter: Dan is agendapunt 4, drie ontwikkelvarianten en we hebben de keus gemaakt om dat ook in drie stappen te behandelen, waarbij de eerste stap is een inleidende presentatie door mevrouw Verbaan, de heer Bogaerds en de heer Steeman, opgesteld nu bij het spreekgestoelte. U van de commissie krijgt gelegenheid bij stap twee om vragen te stellen over de presentatie en de raadsinformatiebrief van 18 maart, dus de presentatie gaat in één keer en dan komt er een vragenronde over zowel de presentatie als die raadsinformatiebrief. En stap drie is dat ik ten slotte de fracties langsga of ze een reactie willen geven, en daar had de wethouder het al over, welke aandachtspunten uit de ontwikkelvarianten opvallen of u thema's mist enzovoort en u mag ook op elkaar reageren. Dan beginnen we nu met de presentatie. En het woord is in de eerste plaats aan de heer Steeman. Het knopje moet wel aan, ja zeker.

De heer Steeman: Goedenavond. We gaan jullie vanavond meenemen in wat we allemaal op hebben gehaald de afgelopen nou, ik zou bijna zeggen bijna jaar inderdaad een aantal drie bijeenkomsten, zoals de wethouder al aangaf. We gaan u meenemen in het plangebied en de invloedsferen waar we in gewerkt hebben. En we gaan u meenemen in de aanleiding, waarom we dit gedaan hebben, en kort zullen we een toelichting geven op het participatieproces tot nu toe. Dan zullen we de ontwikkelvarianten toelichten. Dat zal met name Stef Bogaerds doen van Ziegler Branderhorst, die heel veel uitzoek en tekenwerk hebben gedaan. En wij zullen u meenemen in een nou ja, hulpmiddel om naar die varianten te kijken. Hoe kan je ze scoren, om het maar zo te zeggen en aan het eind zullen we afsluiten om u mee te nemen in hoe dit proces verder gaat.

De voorzitter: Misschien mag ik even tussendoor voor de luisteraar thuis, de presentatie staat ook op de website. En misschien dat de inleider af en toe het nummer van de slide wil noemen. We gaan nu naar slide nummer drie. Dan is het ook vandaar te volgen.

De heer Steeman: Ja, dat gaan we proberen te doen. Nou, inderdaad slide nummer drie gaat over het plangebied in de invloedsfeer. We hebben het landgebied, dat is echt rond de Koninginneweg, maar we hebben ook nagedacht over van wie zouden daar dan nog meer mee te maken kunnen krijgen? Dat zijn natuurlijk ook een aantal omwonenden in een wat breder gebied eromheen. Dat is de rode lijn op de kaart en de uitnodigingen voor alle participatieavonden zijn ook in dat gebied verspreid, omdat natuurlijk wel belangrijk is dat als er ergens iets gaat gebeuren en je woont eromheen dat je ook wel een beetje meekrijgt wat er gebeurt. En natuurlijk hebben we vooral heel veel gesproken met de mensen uit het landgebied, ook met de ondernemers die daarin zitten. De scholen aan de rand van dit landgebied hebben we ook meegenomen in onze gesprekken. Dan gaan we nu naar slide vier. Daar nemen we u mee in waarom hebben we dit nou eigenlijk gedaan? Nou zie je dat zowel de gemeente als Wooncompas, daar gezamenlijke en een eigen gedachten over hadden. En wat er in dit gebied heel duidelijk speelt, is een stukje klimaat, stukje duurzaamheid, op het moment dat het flink regent dan zie je nog wel eens dat er wat straten blank staan, dat er nog wel eens wat wateroverlast is. Als je naar de inrichting van dit gebied kijkt is het vrij stenig en ik ben toch ook wel heel geïnteresseerd hoe je dat wat duurzamer kan inrichten. Er zit met name rond het Colijnplein en zo'n beetje tegen het gemeentehuis op de kop van de Koninginneweg zitten wat ondernemers, ook over nadenken hoe we die een plek geven, ook in het nieuwe gebied. We hebben met VvE's contact, die hebben aangegeven wij willen misschien ook wel wat op het gebied van verduurzaamheid, op het gebied van optoppen, en verkeer speelt een belangrijke rol. De Koninginneweg is best een drukke weg. Ook tijdens de participatiebijeenkomsten meegekregen. Kunnen we daar wat aan doen? Oversteken, soms onveilig, dus daar hebben we ook naar gekeken. En dan gaat Francien vertellen wat voor Wooncompas...

Mevrouw Verbaan: Ja. In principe ook dezelfde boodschap, die we natuurlijk al eerder hebben verkondigd en ook al eerder naar het centrumplan hebben gekeken. De woningvoorraad is vrij oud en is echt aan vervanging toe of aan upgradering. En dat betekent dat we met name op het gebied van kwaliteit op dit moment met de woningen echt wel nou ja, aan de grenzen komen. Een deel van de voorraad is ook best wel hokkerig. Dus nou

ja kleine keukentjes, kleine badkamertjes en we kennen ook wel het verhaal dat de hokkerigheid ook letterlijk is. Je kan elkaar horen hokken en dus dat betekent dat de geluidskwaliteit ook heel erg slecht is van een deel van de van de portiekontsluiting. En ja, en ook onze duurzaamheidsverplichtingen zijn er. Het is de bedoeling dat het corporatielandschap geen E-, F- en G-labels meer heeft over twee, na 2030 heel even uit mijn hoofd, dus dat betekent dat we echt iets moeten. We moeten gewoon iets met die woningen. Tot slot hebben we natuurlijk daarnaast gewoon ook nog een hele grote opgave om meer woningen te maken. Dus elke voordeur telt. Dus als je gaat vernieuwen is het bij uitstek ook voor ons een aanleiding om te kijken waar zouden we dan nog woningen kunnen toevoegen? Dat wil nog niet zeggen dat het alleen maar over de aantallen gaat en de woningen. Uiteindelijk gaat het voor ons ook om gewoon een goede nieuwe buurt te maken, waar mensen fijn wonen.

De heer Bogaerds: Ja. Dank je wel. Hallo. Ben ik goed te verstaan? Ik ben Stef Bogaerds, stedenbouwkundige bij Ziegler Brandenhorst, stedenbouwkundig bureau uit Rotterdam. We zitten aan de Coolhaven. We hebben de afgelopen tijd aan dit mooie project gewerkt en we hebben aan de hand van een aantal stappen gedaan. Dus we zijn echt eerst begonnen met meer de analyse. Wat is het voor wijk? Wat zijn de karakteristieken, wat zijn de kwaliteiten? Vervolgens zijn we echt een beetje gaan dromen en verdiepen en zijn we op bepaalde thema's, zijn we dieper ingegaan, en ook aan de hand van referenties. We zijn ook nog excursie geweest, ook met de wethouders in Utrecht om te kijken van verdichting, hoe werkt dat precies? Welke kwaliteiten kan je terugbrengen? En de derde stap was echt meer het verkennen, concretiseren. Wat zouden eventueel drie mogelijke ontwikkelvarianten zijn? Nou, ik ga jullie nog geen definitief ontwerp laten zien. Dit zijn echt schetsen of zijn manieren om naar de Koninginneweg te kijken. Ja. Nou, hier zijn een aantal tekeningen. Maar het komt er eigenlijk op neer dat wij in de, ik geloof al in september een eerste bewonersbijeenkomst hebben we toen gedaan. En toen hebben we natuurlijk heel veel opgehaald. En ja, ik kan alles nu gaan noemen, maar het ging voornamelijk, denk ik over heel veel mensen maakten zich natuurlijk zorgen over hun woning, over de kwaliteit van de woning, maar het ging ook heel veel over de verkeersveiligheid op de Koninginneweg. Het ging over de waterproblematiek Koninginneweg. Het ging over bepaalde kruisingen die niet goed waren, ook voornamelijk over het onveilige verkeerssituatie rondom de basisscholen, daar is het veel over gegaan. Dus er zijn wel echt een aantal van die thema's zijn toen naar voren gekomen, die ja, waar we iets mee moeten. Maar ik denk wat ook wel belangrijk is, sommige mensen of heel veel mensen waarderen de Koninginneweg ook heel erg, omdat ze dicht bij het centrum wonen, omdat ze voorzieningen in de buurt hebben, omdat het heel groen is, omdat er hele mooie bomen zijn. Er zijn ook echt wel kwaliteiten die je, waar je op kan voortbouwen, en dat hebben we ook geprobeerd om dat in de plannen verder te verwerken. En we hebben eigenlijk aan de hand van die eerste informatiebijeenkomst hebben we, zijn we over zes onderwerpen zijn we gaan verder gaan praten. Linksboven ging heel erg over de gezonde, toegankelijke en toekomstbestendige openbare ruimte. Een beetje lange term, maar dat ging heel erg over van aan wat voor straat woon je? Hoe is dat ingericht? Is de stoep wel goed toegankelijk als je een rolstoel hebt? Kunnen we de straat zo inrichten dat het ook ja, zoals we dat chique noemen, klimaatadaptief is? Dus als het hard regent dat het water ook makkelijk weg kan. Kunnen we daar, kunnen we ook iets minder parkeren maken, waardoor we ook meer kunnen vergroenen. Nou dat was het eerste thema en dat gaat natuurlijk ook over van hoe beweeg je door die wijken, nodigt zo'n openbare ruimte uit ook om te bewegen of stap je gelijk je auto in omdat je geen zin hebt om daar te zijn? Het tweede thema ging dus heel erg over verkeersveiligheid. We hebben dat even gezegd fietser en voetganger op een, dus hoe kunnen we de auto iets minder dominant maken in de wijk? Maar hoe kunnen we meer ruimte maken voor de fietser en de voetganger? En hoe zou dat er dan uitzien? Derde thema ging over bereikbaarheid en slim parkeren, dat heel veel mensen maken zich ook gewoon zorgen van ja, ik wil ook gewoon mijn auto kwijt kunnen, want ik moet met die auto naar mijn werk. Wat voor oplossingen zijn er mogelijk? En tegelijkertijd ging het natuurlijk ook over de bus en de bushalte en de positionering in de wijk. Kunnen we dat niet beter inpassen en faciliteren? Nou, het vierde thema ging over goed en gevarieerd wonen. Het ging echt heel erg over van wat voor soort doelgroepen wonen in de wijk en wat voor woningen hebben die nodig? En hoe kan de stedenbouw, hè, waar wij een soort plan voor maken, hoe kan die daar goede invulling aan geven? Het vijfde thema ging dus over die voorzieningen, de leefbare en maatschappelijke

wijken. Het is natuurlijk een wens om veel van die voorzieningen toch naar het centrum te halen, ook vanuit de visies die jullie hebben opgesteld. Alleen er is vanuit de bewoners natuurlijk ook nog wel een soort van vraag van ja, moeten we niet een aantal voorzieningen echt gewoon in de wijk houden, bijvoorbeeld kleine zorgcentra of een ontmoetingsruimte weet je wel. Moet je alles wel verplaatsen? En wat voor voorzieningen heb je dan nodig? En het zesde thema, dat was meer een niet echt een ruimtelijk thema, maar dat ging meer over wat zijn de sociale verbanden in de wijk? Hoe ontmoet je iemand, zijn er bepaalde verenigingen of bepaalde ja, samenwerkingen in de wijk die je graag wil behouden en hoe faciliteer je die dan? Dus er zijn eigenlijk zes hele mooie thema's waar we over hebben doorgesproken. En op een gegeven moment moet je natuurlijk gaan kijken van hoe kan je dat ruimtelijk vertalen en hoe landt dat in een gebied? Nou, hier zie je dat we die varianten ook hebben, ik zal ze zo meteen toelichten, maar dat we die ook hebben geparticipeerd. Maar dat is heel leuk, omdat mensen dan ook zien van o ja, je kan wel groen willen, maar dan kan ik misschien niet met parkeren voor de deur doen. Dus je ziet door varianten te tekenen, zie je heel erg die ruimtelijke conflicten zie je ontstaan en waar het schuurt. En dat hebben we eigenlijk dat de methode die we hebben gebruikt is om echt drie ontwikkelvarianten te maken, die heel erg een ander thema in zich hebben. Dus het eerste ontwikkelvariant, dat ging heel erg over ja, dat doen, we hebben gezegd van kijken door de bril van cultuurhistorie en bestaande kwaliteiten. Wat als we heel erg vanuit die kwaliteiten gaan ontwerpen? Tweede thema ging veel meer over het thema, ontwikkelvariant ging over groen en water van hoe kunnen we een zo groen mogelijke wijk maken? En de derde variant ging veel meer over verkeersveiligheid. Dus stel je voor dat we de verkeersveiligheid centraal stellen, wat moet er dan ruimtelijk gebeuren? Nou, dan zijn dit de drie schetsen geworden. Ik weet niet of dat iedereen de Koninginneweg een beetje kent, ik neem aan van wel, maar ik weet niet of dat of je zo vanaf een plattegrond kan zien. Maar de linker tekening, hè, dat is, dus dat is een ontwikkelvariant, waarvan we hebben gezegd van behouden wat waardevol is, bouwen aan de toekomst. Dat heeft eigenlijk dezelfde, heel erg dezelfde structuur als de Koninginneweg. Dat zijn die losse blokken waar veel groen tussen zit, dus eigenlijk de gebouwen staan wel op dezelfde plek, maar dat zijn wel andere gebouwen. Dat zijn wat betere, zijn... De gebouwen zijn wat dikker, gebouwen hebben een lift. Dus het is wel sloop-nieuwbouw hè? Je zou eventueel ook nog voor kunnen kiezen om een gebouw te renoveren binnen dit schema. Maar je gaat dus heel erg uit van de structuur die daar ligt. Het tweede ontwikkelvariant wonen in het groen met water en rust. Daar hebben we eigenlijk alle parkeerplaatsen zo veel mogelijk in de bouwblokken geschoven, waardoor je zo een groen mogelijke straat krijgt en ik weet niet of dat die pointer werkt, nou ja, ik zou wat dingen kunnen aanwijzen, maar bijvoorbeeld de Koninginneweg zelf als straat. We hebben het fietsen en de auto hebben gebundeld, waardoor je ook heel weinig ruimte kwijt ben bijvoorbeeld om extra asfalt te maken, omdat je hele compacte straatprofiel maakt. Ik zal ze zo meteen nog wat verder toelichten. En de derde ontwikkelvariant, dat was dus stond dus helemaal in het teken van de verkeersveiligheid. En zoals je ziet hebben we daar het fietspad en de rijbaan hebben we los van elkaar getrokken. We hebben een echt een speciale schoolzone hebben we daar geïntroduceerd, ook om het verkeer ook op dat kruispunt te ontknopen. Maar we zijn daarnaast ook uitgegaan van wat kleinere bouwblokken. Dus je ziet in die andere plannen zijn de bouwblokken zijn wat groter. Maar deze variant zijn ze wat compacter waardoor je tussenstraten krijgt, waar je door waar je weer doorheen kan lopen, waardoor het gebied wat ja, zoals we dat met een chique woord doorwaadbaar noemen. Daarnaast hebben we eigenlijk bij het bouwblok waar het hofje is getekend. Ik kan het helaas nu niet aanwijzen. Maar ik denk wel dat jullie het zien op het rechterplaatje. Nou ja ik weet niet of iedereen de Mr. Troelstrastraat kent, maar we hebben gekeken of we als we die weg als we daar een fietsstraat van maken en dus daardoor net wat meer ruimte pakken, dan kunnen we daar een wat groter bouwblok maken waar dan een wat kleiner bouwblok in zit, waar bijvoorbeeld ouderen kunnen wonen. Maar waardoor je net wat meer een ja, een net iets ander soort van profiel krijgt dan in andere twee varianten. Het was ook meer een soort idee van zeker in dat blok daar bij die, heb je best wel wat de vrijheid om net wat andere typologieën te kiezen. Nou, de eerste ontwikkelvariant behouden wat waardevol is bouwen aan de toekomst, je ziet de stippellijn, dat is dat invloedsgebied waar we het al eerder over hadden. We hebben ook gekeken van wat zijn nou de karakteristieken en de cultuurhistorische kwaliteiten. Nou de huishoudschool is natuurlijk een belangrijke structuur. Maar ook de Koninginneweg is ook van oudsher gewoon een hele belangrijke cultuurhistorische lint, die rechtstreeks naar het centrum ging, maar nu natuurlijk bij het kruispunt

loopt hij een beetje vast. Maar in principe is dat wel een hele belangrijke structuur. En daarnaast is die ook een verkaveling. Daar zijn nog hele mooie ook ensembles die daar nog zijn, maar vooral die open verkaveling is heel karakteriserend. Nou, wat ik daarnet al zei is dus de plattegrond lijkt dus heel erg op de bestaande situatie. Alleen, je kan die gebouwen kan je dus op een andere manier invullen en inzetten. Dus je kan ze, en je zal in deze variant, als je wil verdichten, zou je ze ook wel een stuk hoger moeten maken, want nu zijn ze drie verdiepingen aan de Koninginneweg. Nou, wij denken dat als je echt flink wil verdichten, dan moet je naar vier, vijf, misschien wel zes lagen maximaal hè, of met accenten. Het hoeft niet allemaal even hoog te zijn, dus dat is wel belangrijk. Daarnaast eigenlijk om het parkeren goed op te lossen, dan moet je dus nou ja, wat opvalt in de Koninginneweg is dat natuurlijk de diepe achtertuinen. Heel veel mensen hebben, sommige mensen hebben wel tuinen van vijftien, zestien meter, soms wel dieper. Nou, die zou je eventueel kunnen inzetten om het parkeren aan de achterzijde te situeren. Waardoor je dan een wat minder diepe tuin krijgt bijvoorbeeld van vijf meter, maar waar je wel het parkeren aan de achterzijde doet. Als bijvoorbeeld aan dat blok is, het is jammer dat ik het niet kan aanwijzen, maar dat is blok aan de, dat oranje blok aan de ja, aan de overkant, zeg maar van de huishoudschool. Die tuinen zijn heel diep, zestien meter. Dus je zou daar, je kan er wel 40 parkeerplaatsen, kan je aan de achterkant kan je kwijt. Je kan ook in de binnenblokken worden, heb je ook nu allemaal diepe tuinen... Ja. Kijk, dit is een makkelijke aanwijzing. Want anders ga ik allemaal dingen roepen die... We zijn al bij het vervolg. Ik had het eerst over dit blok hier. Maar bijvoorbeeld hier hebben we ook wat parkeerplaatsen ook aan de achterkant gesitueerd waar nu tuinen zijn. En we hebben aan deze kant zou je ook parkeerplaatsen kunnen maken, maar het betekent natuurlijk wel dat als je gaat verdichten en je wil, en ik geloof dat er nu 200 parkeerplaatsen in het gebied zijn. Dan moet je misschien wel naar 400 of... Maar je moet ieder geval naar heel veel parkeerplaatsen. Dus je kan een gedeelte wel, kan je naar de achterkant verschuiven, maar je zal misschien ook op een wat creatieve manier met je parkeren om moeten gaan. Nou we hebben in deze variant ook de ventweg die hier ligt, hebben we behouden, die heb je dan wel nodig. In andere varianten hebben we die weggehaald. Dus in principe als je naar deze ontwikkelvariant kijkt, dan hebben even drie plaatjes opgenomen. Dus als, je houdt alsnog veel parkeren op straat hè, zoals in de huidige situatie. Dus het is niet zo dat je dit straatbeeld zou redelijk, zou je redelijk behouden. Maar we proberen wel die bestaande landschappelijke kwaliteiten te behouden, maar je zorgt, je creëert wel ruimte voor nieuwe woningtypen ook, binnen de bestaande structuur. Tweede ontwikkelvariant, dat zit veel meer op het vergroenen, van hoe kunnen we die groenstructuren die ook al in de wijk zijn, hoe kunnen we die versterken? Heel veel mensen waren heel erg te spreken over dat, ik moet even goed zeggen volgens mij de Jhr. Van Karnebeekweg. Ik noem het altijd Jhr. Van Karnebeekpark. Maar ook een hele belangrijke cultuurhistorische structuur. Ook het Lohmanpark werd genoemd. Het zou natuurlijk heel mooi zijn als je die groene verbindingen ook heel goed kan laten aansluiten, nog beter kan laten aansluiten op de Koninginneweg. Deze variant, misschien is die in de doorsnede die hier is getekend is die wel het mooiste zichtbaar. Hier heb je bijvoorbeeld de ventweg hebben we eruit gehaald, zodat je hier ook woont aan het groen. Dus hier door die ventweg weg te halen, nou creëren we enorm groene ruimte. Wat ik daarnet al zei, we hebben het fietsen, het fietsen en de autowegen, de rijbaan, hebben we gecombineerd met elkaar. Maar we zijn wel heel erg uitgegaan van een parkeeroplossing waarin je echt parkeert in de blokken zelf. Dus je ziet het hier, we proberen dat parkeren in pandig te doen, misschien wel met een soort groen dek, moet allemaal nog verder uitgezocht worden. Maar door een hele goede parkeeroplossing te maken, kan je er ook wel voor zorgen dat je een hele groene openbare ruimte hebt. En nou ja, je ziet dat dit soort plaatjes nou ja, ik wil niet, zou bijvoorbeeld... Ik zie, ik zie wel iemand zitten die hier, waar nu de ventweg is, dat je daar een park maakt. Is natuurlijk een enorme woonkwaliteit, waar je op voort kan bouwen. En je kiest ook voor groene binnenhoven et cetera. Dus er moet echt nog wel wat uitgezocht worden. Maar het is wel een enorme kans om het gebied verder te vergroenen. Derde ontwikkelvariant, de veilige straten, fijne routes, hebben we echt geprobeerd van wat zijn nou de bestaande fietsroutes? Hoe kunnen we die beter... En wandelroutes? En hoe kunnen we die beter laten aansluiten in de variant. En ja, daarin eigenlijk hebben we de, hebben we, hebben gesprekken natuurlijk gehad met school, met scholen. Die de situatie daar is nu best wel ingewikkeld, omdat auto's komen van twee kanten langs. Als het om 8.30 uur als ze, als de ouders haast hebben, dan scheuren ze nog even voor de school neer en dan zetten ze hun kinderen af. Dat leidt tot allemaal onaangename situaties. Ook de

stoeppaden zijn afwezig of zijn niet zo heel erg breed, dus we hebben gekeken van nou ja, als je hier even je aandacht insteekt, dan zou je hier bijvoorbeeld een eenrichtingsweg kunnen maken waardoor je dat kruispunt hier ontknoopt. We hebben het fietspad hier hebben we aan deze kant, aan de kant van de scholen gelegd, zo'n tweebaans vrij liggend fietspad. Nou ja waardoor je ook minder kruisingen krijgt en waardoor je het nou, dat hele scholencomplex aan het fietspad kan koppelen. Nou, wat kleinere bouwblokken zoals we zagen met van die tussen straatjes. Dan kan je, krijg je dit soort straatjes, autovrij natuurlijk. En dit is een, wat ik zei van de Mr. Troelstrastraat wordt een soort fietsstraat en door dit echt als een hof te zien, heb je de mogelijkheid om een blok in een blok te maken, waar dit dan een intiem hofje zou zijn, waar dan een wat steviger blok omheen zit. Ja, dus het zijn eigenlijk drie varianten die heel verschillend van elkaar zijn. In de eerste ontwikkelvariant blijft dus de indeling en uitstraling hetzelfde dus, maar wel op dezelfde plek nieuwe en extra woningen dus. Tweede variant gaat dus echt uit van maximaal ruimte voor groen, beperkt auto's op straat. En de derde variant veel ruimte voor fietsers en voetgangers. Nou ja, hoe het uiteindelijke ontwerp eruit zal zien. Dat zal afhangen van verschillende aspecten. Maar nou ja, ik hoop dat voor jullie nou ja, helder is in ieder geval waar we in deze fase staan. Dus dank je wel.

De heer Steeman: Dames en heren die thuis meeluisteren, slide nummer 18, want uiteindelijk is nu drie varianten. We hoeven daar vanavond geen keuze in te maken van een of de beste, drie of de beste, maar je gaat natuurlijk wel kijken naar die verschillende thema's van hoe beoordeel je dat nou. En sowieso hebben we bij het ontwikkelen van die varianten rekening gehouden met de beleidskaders, die er zijn. Ik ga ze niet allemaal opnoemen, maar je ziet daar prachtige covers van nota's en notities die in de afgelopen tijd verschenen zijn. Dus het is daar, natuurlijk kijk je daarnaar. Maar wel ook nagedacht over een soort van ja, wij noemen het dan maar een hulpmiddel. Dat is dan slide nummer 19, die nu ook voorstaat. Dat hebben we bedacht, want het zou goed zijn als je per thema eens kijkt van wat zie je dan terug in die verschillende ontwikkelvarianten? En dan zie je bijvoorbeeld dat het verdichtingspercentage per ontwikkelvariant wel een beetje verschilt. Het verdichtingspercentage, wat dus zegt hoeveel extra woningen ten opzichte van nu je in zo'n variant zou kunnen realiseren. Maar het gaat ook over hoeveel meer groen kan je per variant realiseren? Zo kan je al die varianten op de zes thema's, die uit alle participatiebijeenkomsten naar voren zijn gekomen, kan je in feite per variant invullen. En dat helpt om nou, jezelf ook een beeld te vormen van die varianten. Kijk, en hoe je dat uiteindelijk weegt, dat is uiteindelijk de volgende stap, dat is ook een meer persoonlijke invulling, maar het gaat erom van hoe kijk je nou naar die verschillende varianten? Wij nou ja, we waren daar zelf ook een beetje mee aan het stoeien. En toen dachten we nou, misschien is het goed om dit hulpmiddel, zoals we dan maar even hebben genoemd, ook met u te delen. Misschien helpt het u ook. En hoe gaat dat nu verder? Nou, het is een proces in drie stappen. We zijn nu bezig met de omgevingsverkenning. Die gaan we afronden met de input die we vanavond nog ophalen en dan komen daar drie ontwikkelvarianten uit, die dan uiteindelijk terecht moeten komen in een gebiedsprogramma. En dat programma is onder de omgevingswet een bevoegdheid van het college, zeg ik ook maar gewoon heel eerlijk. En voor we dat gebiedsprogramma kunnen opstellen, worden al die drie ontwikkelvarianten ook nog een milieueffecten onderzoek. En uiteindelijk als een gebiedsprogramma vastgesteld is, ja, dan kom je in de fase dat er gebouwd kan gaan worden. Voor je kan gaan bouwen, moeten natuurlijk altijd eerst omgevingsvergunningen worden aangevraagd en dergelijke. Maar dat is dan wel de laatste voor de uiteindelijke stap om te komen tot een mooie nieuwe invulling van het gebied. Volgens mij heb ik nou twee slides in een gedaan, want volgens mij heb ik nummer 22 ook verteld. Ik had al verteld dat we die ontwikkelvarianten dus nog op een milieueffecten gaan laten toetsen. En uiteindelijk zou dat dan moeten gaan leiden tot een gebiedsprogramma, waarvan we verwachten dat het ergens eind 2026, begin 2027 toch wel klaar zou kunnen zijn, zodat daar dan door het college een klap op gegeven kan worden. Ik heb zomaar het idee, ja, ik heb geen nieuwe slides meer, dus ik heb zomaar het idee dat we aan het eind van dit verhaal gekomen zijn. Dan was volgens mij, kijk ik even naar de voorzitter, nu het idee dat er nog technische vragen gesteld konden worden, toch?

De voorzitter: Nou er kunnen vragen gesteld worden zowel over de presentatie als over de raadsinformatiebrief. Dus misschien is het handig om te gaan zitten, maar wel de presentatie erbij te houden

om eventueel een bepaalde slide door te kunnen bladeren. Hartelijk dank voor de prachtige presentatie. Aan alle mooie dingen komt een eind. En een deel van de commissieleden heeft al een keer een opwarmertje gehad bij Wooncompas, dus hij daalt nu helemaal in en dat is, denk ik, een goed startpunt om over te gaan tot het vragen stellen en dat kan, zoals ik al zei, zowel over de presentatie als de raadsinformatiebrief. En ik begin maar eens met inventariseren hoeveel vragen u heeft. CDA heeft er drie, Partij van de Arbeid vier, VVD drie, Echt voor Ridderkerk een, Burger op 1 vier, Leefbaar Ridderkerk een, SGP een, ChristenUnie vier. Dat is het. Nou, gaan we van laag naar hoog in de volgorde zoals ik ze langs geweest ben. Beginnen we met Echt voor Ridderkerk, de heer Kloos.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor deze presentatie. Hij is heel mooi. We zijn ook aanwezig geweest bij de vele inspraakavonden, die hier op dit terrein zijn geweest. We vroegen ons even af welke variant op dit moment bij de bevolking en bij de sprekers die daar aanwezig waren, de boventoon voert qua populariteit?

De voorzitter: En ik ga even naar de lichaamstaal kijken wie het antwoord geeft. Ik begin altijd bij de wethouder en dan kijk ik naar links en rechts. Mevrouw Verbaan.

Mevrouw Verbaan: Ja. Ik haal deze foto erbij, omdat het inzicht geeft in wat voor soort informatie we ophaalden. We hebben geen stickertjes gevraagd op welke je nummer één, je voorkeur is. We hebben advies gevraagd op de tekeningen zelf, dus welke onderdelen goed zijn en welke onderdelen minder geslaagd zijn. Er is geen absolute winnaar. En we zien fiftyfifty voor de laatste twee varianten.

De voorzitter: Ja. Helder. En het kan voor de structuur van het gesprek helpen als er soms gestapeld wordt. Dus let u op welk onderwerp langskomt. Leefbaar Ridderkerk is de volgende, de heer Ipskamp.

De heer Ipskamp: Dank u wel, voorzitter. Ik heb in de presentatie mee zitten kijken die wij hebben mogen ontvangen en daar zie ik bij hulpmiddel beoordelen van ontwikkelingsvarianten andere percentages staan als hier in de presentatie. Welke is nu leidend?

De voorzitter: De heer Steeman.

De heer Steeman: De percentages die u vanavond heeft gezien zijn leidend. Daar is nog een kleine correctie op gepleegd.

De voorzitter: Daarmee is een helder antwoord gegeven. Gaan we naar de SGP, de heer Verweij en de heer... Ik zie dat de heer Borst nog wil stapelen op het vorige, gaan we dan eerst maar doen, de heer Borst, VVD.

De heer Borst: Ja, dat was een helder antwoord op de vraag van de heer Kamp Ipskamp. Dat was ons inderdaad ook al opgevallen dat die percentages in deze, in de variant van de presentatie net iets hoger waren. Laat volgens mij wel zien hoe makkelijk het is om die informatie, zeg maar op die slide aan te passen en wat dat dan weer doet met de keuze. Hoe moet ik dat interpreteren?

De voorzitter: De heer Steeman.

De heer Steeman: Dat klopt. Dat is ook precies waarom we natuurlijk al die varianten straks ook nog een keer maar laten toetsen op milieueffecten en dergelijke, zodat je echt goed scherp krijgt welke percentages erbij horen. En uiteindelijk moet er dan een variant uitrollen, een programma. Dat is het idee.

De voorzitter: De heer Borst.

De heer Borst: Het gaat in dit geval dan om... Dat is helder. Dat begrijp ik. Het gaat in dit geval dan om de verdichtingspercentages. Heeft dat dan bijvoorbeeld ook nog te maken met dat je nu niet exact kunt inschatten om hoeveel woningen het dan exact gaat? Want dat heeft natuurlijk weer effect op het uiteindelijke verdichtingspercentage.

De voorzitter: De heer Steeman.

De heer Van der Duijn Schouten: Dat klopt, hè? Dat is ook in dit geval, het is grofweg. Maar wat in de presentatie ook blijkt, je moet straks een hele hoop dingen ingaan passen, waaronder ook bijvoorbeeld het parkeren. En de oplossing voor het parkeren maakt dat, het ook wel opgevallen zijn, redelijk afgeronde percentages. Het is eigenlijk net met een begroting, een ding weet je zeker het wordt straks anders, maar dit geeft een beetje richting in dat dat in de ene variant weer net wat meer kan als in een andere. Maar wat het exact wordt nou, dat zal in een later stadium natuurlijk pas duidelijk worden.

De voorzitter: En voor de luisteraars thuis. Dit antwoord werd gegeven door wethouder Van der Duijn Schouten en we gaan nu naar de heer Knappe van de ChristenUnie voor de volgende stapelende vraag.

De heer Knappe: Ja. Dank u wel, voorzitter. Een van mijn vragen ging ook over het verdichtingspercentage. En ik ben benieuwd wat is nu het uitgangspunt? Over hoeveel woningen praten we nu? En kan ik, doe ik de aanname goed als ik zeg van hè stel we hebben nu 100 woningen en we hebben straks 170 procent van dat aantal woningen, dus dat worden er dan 170. Maar, nou, mijn vraag is hoe wat is uiteindelijk het uitgangspunt waar we nu van uitgaan? En hoeveel woningen hebben we dan om en nabij straks in dit gebied?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: U bedoelt in absolute zin? Dan kijk ik even naar mevrouw Verbaan.

De voorzitter: Mevrouw Verbaan.

Mevrouw Verbaan: Ja, we hebben nu 288 eenheden, maar wij zijn niet de enige initiatiefnemer in het gebied. Dus we weten dat er ook andere initiatiefnemers een vinger op hebben gestoken. Dus in die zin blijft het een gebiedsprogramma, dus ik kan niet voor 100 procent het antwoord geven en ik denk dat deze percentages in ieder geval een goede richting geven. Dus als wij nu ongeveer op 288 woningen zitten, dan kunt u ongeveer uitrekenen dat we rond de 400 willen uitkomen. Als het past van de milieueffectrapportage en de verkeer en de parkeren, dus nog een hoop disclaimers.

De voorzitter: Ik zie twee volgende...

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, ik wil daar graag nog op aanvullen. Het is niet alleen transformatie in de woningen. U weet dat we besloten hebben om de huishoudschool naar zorgwoningen te transformeren, dus daar zijn geen woningen. Die zijn extra noem ik maar even. Daar heeft de rooms-katholieke kerk gestaan. Nou, dat is ook een plot die binnen het gebied valt, dus nog volstrekt niet helder wat er gebeurt. Maar daar zijn natuurlijk ook kansen. Dus het is niet alleen maar transformatie van woningen, maar er zijn ook andere plekken waar wat gebeurt. Dus in die zin is het ook niet langs een liniaaltje te trekken.

De voorzitter: Dan nog twee nieuwe stapelaars. En de heer Ipskamp gaat stapelen op zichzelf.

De heer Ipskamp: Ja. Even naar aanleiding van de uitleg over het percentage en het aantal wooneenheden wat u heeft. Bedoelt u dan dat 288 wooneenheden van Wooncompas 170 procent wordt of is 170 procent voor het totale gebied, dus inclusief andere initiatiefnemers.

De voorzitter: Mevrouw Verbaan.

Mevrouw Verbaan: Het totale gebied.

De voorzitter: De heer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik had eerder een vraag over welke initiatiefnemer er zouden zijn. Maar de heer Van der Duijn Schouten zag mijn hand omgegaan en dacht denk ik al te weten welke vraag ik ging stellen. Maar om nog even door te gaan op die percentages. Als ik het net goed had begrepen, dacht ik van dat daarnet werd bedoeld met die 170 procent het aantal woningen wat Wooncompas gaat realiseren, maar het is dus, even voor de zekerheid, inclusief alle initiatiefnemers zal het aantal ergens tussen de 170 en 180 procent liggen?

De voorzitter: Ik denk dat we uit de percentages zijn en dat we dan nu opnieuw naar de heer Verweij gaan van de SGP.

De heer Verweij: Dank u wel. Dan ga ik nog een poging wagen, voorzitter. In het kader, slide 1 van uw presentatie zagen we dat de metropolitane fietsroute ook genoemd wordt als een element om rekening mee te houden. Voor zover wij konden zien komt die wel in voorstel één en voorstel drie terug, maar in twee niet zozeer. Kunnen wij er dan van uitgaan dat voorstel twee voor een andere route voor die metropolitane fietsroute kiest of zien wij dat verkeerd? Kunt u dat misschien nog wat nader toelichten?

De voorzitter: De heer Bogaerds.

De heer Bogaerds: Nee, dat niet. We hebben eigenlijk in dit variant gewoon gekeken van als het een 30 kilometer per uur weg wordt dan is het misschien, zou het eventueel mogelijk zijn... We willen eigenlijk eerst in eerste instantie fietsstraat van maken, maar dat kan niet. Maar dat je dan echt het fietsen en de auto en de rijbaan toch met elkaar bundelt en dat zorgt er dus voor dat je gewoon een wat groenere wijk kan maken. Daar komt het een beetje op neer. Ik zeg niet dat je het wil, maar we hebben hem erin getekend om te laten zien, omdat het goed bij de variant paste, maar ik denk in de uiteindelijke uitwerking zou je toch naar een andere oplossing moeten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar het CDA, de heer Mijnders. U heeft drie vragen en u mag er twee stellen en strak de derde.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ik heb het bij Wooncompas die avond ook wel enigszins onder aandacht gebracht, zou ik nu nog een keer willen doen. We hebben natuurlijk een hondenuitlaatplek helemaal aan het eind van de Koninginneweg, richting RVA. En ik heb vandaag de motie en de raadsinformatiebrief van het college toentertijd gezeten en de doel was eigenlijk van om die minimaal voor vijf jaar aan te leggen en daarna te gaan kijken om te kijken of we daar eventueel woningen zouden kunnen realiseren. Dus de eerste vraag vanuit de CDA-fractie is waarom dat gebied niet meegenomen is in deze plannen? De hondenuitlaatplek hoeft niet per se weg, maar het leek ons wel verstandig om dat meteen juist bij deze plannen mee te nemen. Dus dat was de eerste vraag en de tweede vraag die we hebben is in de derde variant wordt gezegd dat daar meer ruimte is voor woonvormen, terwijl als wij kijken naar de andere twee varianten zou dan, mening van de CDA-fractie daar toch ook ja, gekozen kunnen worden voor bepaalde typen woonvormen? Zou de wethouder daar nog op kunnen ingaan? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder, u begeeft zich op glibberig gebied. Maar wilt u antwoord geven?

De heer Van der Duijn Schouten: Ja. Ik denk dat voor die woonvorm misschien goed is om even te kijken wat Wooncompas daar antwoord op geeft voor het gebied. We zijn met een visie begonnen en op een gegeven moment gaan... Je begint met een bepaald gebied en op zich is het ook wel, het wordt... Nu is het een aaneengesloten geheel. De hondenuitlaatplek ligt achter de kerk. Die kerk die u heeft nog geen plannen. De rooms-katholieke kerk is weg, maar er zit natuurlijk nog een kerk tussen en tegelijkertijd is de laatste tijd ook wel het beeld gekomen dat je misschien op sommige plekjes nog eens even naar de randen van het gebied moet kijken van wat is nu op optimaal of niet, dus wellicht dat daar in de tijd ook nog wel iets aan verandert. Maar de vraag is of het handig is om daar om die kerk heen nog een keer verder te gaan. En nu hebben we tot aan de huishoudschool wel en aan een gesloten deel, waar we ook weer een feitelijk een rare hap hebben, waar de Schaepmanschool zit. Maar ook dat is een gegeven waar nu niets verandert en ook geen plannen zijn om iets te veranderen. En misschien is het even voor de woonvormen goed als mevrouw Verbaan daar antwoord op geeft.

De voorzitter: mevrouw Verbaan.

Mevrouw Verbaan: Als ik het me goed herinner hebben we het gehad over de verschillende varianten en welke mogelijkheden de verschillende vormen, dus qua structuur, bieden voor misschien verschillende woonvormen. En daarin is het idee dat een wat kleiner blokstructuur misschien aanleiding geeft, ook voor woonvormen waar mensen met meer een gelijksoortige doelgroep wonen. Als het blok groter wordt, dan wordt de groep die een binnenterrein moet delen ook groter. Dat wil niet zeggen dat een groter blok geen woongemeenschap kan worden, maar dat die er misschien anders uitziet of anders georganiseerd is en dat is echt nog uitwerking. Maar de vorm van deze wat kleinschaliger opzet, biedt je wat makkelijker de mogelijkheid om in een privédomein dingen te delen. En dat ding hou ik expres abstract. Want dat weet ik niet wat dat is wat je deelt.

De voorzitter: De heer Borst wilde stapelen.

De heer Borst: Ja. Dank, voorzitter. Ja. Op de reactie van de wethouder op de eerste vraag over dat hondenpleintje inderdaad aan de Sportlaan in het noorden van de Koninginneweg. Ik begrijp die afweging en als ik me nog even de bijeenkomst bij Wooncompas even geleden herinner, dan toen is het daar ook inderdaad overgegaan, hè? Van waar teken je nou die grens in en we moeten het natuurlijk ook niet nemen een soort van harde grens. Dat begrijp ik. Tegelijkertijd komt het op mij over, als ik de presentatie hoor, dat bijvoorbeeld de herinrichting van die Koninginneweg, dat gaat over de hele Koninginneweg van noord tot zuid, maar net het noordelijkste stukje van die Koninginneweg, die is dan weer niet ingetekend in het plangebied zelf. Dus het voelt voor mij toch wat arbitrair. En tegelijkertijd constateer ik dan ook dat er andere gebieden die misschien niet hè van Wooncompas, van de gemeente zijn, maar van andere ontwikkelaars van gewoon een particulier eigendom zijn of de brandweerkazerne, dat die ook onderdeel uitmaken van datzelfde, ja, meer centrale plangebied, zal ik dan maar zeggen. Dus het, ik begin steeds meer nou, ongemak, dat wil ik niet zeggen, maar ik begin het steeds ingewikkelder te vinden om nou te interpreteren wat nou het verschil is tussen die twee zones. Dus eigenlijk is mijn vraag aan de wethouder kan die daar nog iets over zeggen hoe ik hoe ik dat verschil nou moet duiden?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou, een, het is het nou wat de heer Steeman zei, het is de invloedsfeer. En natuurlijk als we het wegvak aan gaan pakken, dan gaat dat van begin tot het einde en zo in de tekening, ook gezien dat een deel waar nu de kazerne is, dat is wel de lijntjes van de invloedsfeer. Maar die zijn wel qua kleur ook niet meegenomen. Dus dat gaat uiteindelijk ook... Dat zijn niet nu wat onderdeel is van de ontwikkelplannen die er liggen. Ja en op een gegeven moment moet je ergens een grens trekken. Aan de Koninginneweg daartegenover, het hondenuitlaatgebied zijn ook allemaal particuliere woningen. Dus ja, we

hadden echt het idee dat je daar toch even nou een min of meer een natuurlijke grens kon trekken. Maar goed, een van de dingen vanavond en misschien is wel wat we ophalen, dat er nog eens naar gekeken wordt waar we die moeten leggen met de opmerkingen die we hier vanavond ophalen.

De voorzitter: Dan gaan we verder met de heer Mijnders CDA voor eventueel aanvullende vragen op een en twee en uw vraag drie.

De heer Mijnders: Ja. Dank u wel, voorzitter. Nou, ik denk het laatste wat de wethouder zegt. Dat lijkt onze fractie wel een goede. Nogmaals, die hondenuitlaatplek hoeft niet per se weg, want daar is ook ontzettend veel behoefte aan in Ridderkerk. Maar het lijkt ons, en dat gaf de heer Borst ook al aan van de VVD, ook gewoon goed om het gewoon tegelijkertijd ook mee te nemen in deze complete visie. Dus nou, als het nog mogelijk zou zijn dan graag. De laatste vraag die we als fractie hebben gaat over de ondernemers. Het is er op de avond van Wooncompas ook al even over gegaan. Er zit natuurlijk nog een pleintje met een aantal ondernemers dicht tegen het gemeentehuis. En we waren ook benieuwd heeft Wooncompas onder andere ook wel gesprekken gehad met die ondernemers wat hun toekomst is en willen ze daar blijven? Of nou, we zien ook wel bij sommige gedeeltes in Ridderkerk dat juist ondernemers richting het centrum trekken. Kan Wooncompas daar nog iets over zeggen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Verbaan.

Mevrouw Verbaan: Ja. Niemand aan deze tafel heeft dat persgesprek gevoerd. We hebben wel het verslag gezien en eigenlijk is de ondernemers net als de bewoners gevraagd om te reageren op de drie varianten. En of zij dan aanleiding, kansen of mogelijkheden of zelfs bedreigingen zien met, in combinatie met de drie verschillende varianten. Het is in dat gesprek niet over hun persoonlijke, hoe heet het, ontwikkelingsstrategie gesproken, of ze wel of niet op welke plek willen blijven zitten. Omdat wij echt aannemen, zoals je ook in dit plaatje ziet, is dat de blauwe particuliere voorraad gewoon blijft staan waar ze staat, dat hoogstens de overgangen in het openbaar gebied aangepakt gaan worden.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes – de Man van Burger op 1 wil stapelen.

Mevrouw Van Nes – de Man: Ja, dank u voorzitter. Want u zegt het blauwpaarse gebied particulier bezit. Is dat dan ook voor waar het pand van de lokale radio staat? Want die... Oké.

De voorzitter: Dit gaat over slide drie en met de microfoon mag u de vervolgvraag stellen.

Mevrouw Van Nes – de Man: Dank u. Dus die vallen niet binnen jullie plan dan? Dat zijn die externe ontwikkelaars die er zitten?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou, er is nog geen plan, dus die vallen wel degelijk binnen de visie. En wat ons betreft zijn die ook straks mogelijkheden om invulling aan die visie te geven. Dus dat die wel degelijk meegenomen worden in een mogelijke ontwikkeling straks. Nou van de huishoudschool bent u geïnformeerd en de locatie van de SLOR, die komt natuurlijk vrij en is wat ons betreft een prima gelegenheid om nou de mogelijkheden die dat biedt te benutten binnen het geheel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat brengt ons bij de heer Borst, VVD. Heeft u nog steeds drie vragen en zo ja, dan eerst twee.

De heer Borst: Het waren er... Het zijn er vier geworden en toen zijn er ook weer wat afgevallen. En ik heb er nog wat tussendoor gesteld. Dus ik heb er nog twee over. Ja, wij vroegen ons nog af of dat, voor deze

varianten, de ontwikkelkosten nou nog heel sterk uiteenlopen en of dat nou nog iets doet met de voorkeur? En dan voortbordurend op die voorkeur, dat is mijn tweede vraag, heeft Wooncompas zelf nou nog een voorkeur?

De voorzitter: Mevrouw Verbaan van Wooncompas.

Mevrouw Verbaan: We hebben deze ontwikkelvarianten nog niet in een businesscasus verwerkt, dus ik ga daar niks zinnigs in deze fase over kunnen zeggen. Dat heeft ook echt te maken met de uiteindelijke opdrachtgave qua parkeeroplossing, qua verkeersontsluiting. Dus ja, daar is gewoon nog niks zinnigs definitiefs over te zeggen. We hebben ook tijdens de bijeenkomst bij Wooncompas de verwachting uitgesproken dat geen van deze varianten in zijn, in de huidige vorm zal gaan, gebouwd zou gaan worden. En dat het eerder een combinatie van elementen uit de verschillende varianten gaat worden. Waarmee ik eigenlijk zeg dat er dus misschien twee kleine blokjes komen, een groot blokje en een bestaand blokje. Maar waar wat kan komen hangt echt af ook wat we uit de geluidrapportages gaan krijgen, wat we uit verkeersontsluitingsrapportages gaan krijgen.

De voorzitter: Zijn daarmee uw vragen die u stelde voldoende beantwoord? Mevrouw Verbaan.

Mevrouw Verbaan: En wat er in die fase ook weer in participatie wordt opgehaald.

De voorzitter: Wilt u nog verder stellen, mijnheer Borst?

De heer Borst: Nee, ik denk dat dat helder en ook heel pragmatisch is, hè, dat je dus inderdaad niet van een variant uitgaat, maar dat je kiest en mixt net wat het beste past. En uiteraard speelt participatie daarin natuurlijk ook nog een rol. Dat snappen we. Is mijn aanname dan in ieder geval wel juist dat als je zou kiezen voor meer ondergronds of inpandig parkeren dat dat in ieder geval hogere kosten met zich meebrengt?

De voorzitter: Mevrouw Verbaan. Wethouder Van der Duijn Schouten. Wie wil het antwoord geven? Mevrouw Verbaan.

Mevrouw Verbaan: Ja, dat is een op een. De vraag is natuurlijk als er iemand komt, een initiatiefnemer, die bepaalde waardecreatie in het gebied ziet landen, die zo gecharmeerd is van de kwaliteitsslag die we in deze plek gaan creëren, dat er misschien ook wel waardecreatie meer te verwachten is dan dat er nu is. Waarmee ik eigenlijk zeg je weet nog niet wat je, wat er uiteindelijk betaald wil worden door de verschillende plekken.

De voorzitter: De heer Mijnders, CDA wil stapelen.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja. De vraag van de heer bos van de VVD triggert mij wel, maar ik zou zelf eigenlijk dezelfde vraag willen stellen aan het college, aan de wethouder. Als de wethouder nou kijkt naar deze drie varianten, welke heeft dan zijn voorkeur en ook juist kijken naar bijvoorbeeld ook de herinrichting van heel de Koninginneweg? Het zou best wel per variant, best wel kunnen verschillen hoeveel kosten dat met zich meebrengt. Is dat ook iets waar de wethouder naar gekeken heeft? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, naar gekeken in de zin heeft u naar de varianten gekeken? Dan wel degelijk. Naar gekeken heeft in de zin heeft u hier al een mening over gevormd? Nee. Zover zijn we nog niet hè? Ik bedoel alle varianten hebben mooie dingen in zich en hebben minder mooie dingen in zich zeg en alle varianten brengen de nodige uitdagingen met zich mee. Daarom is het ook wat mij betreft wel mooi dat we als gemeente daar ook nog wat posities in hebben, want dat betekent dat we met die posities ook wellicht wel kunnen sturen, want de mooiste variant is misschien niet de economisch meest rendabele variant, om te

kijken hoe we hier het mooiste van Ridderkerk voor kunnen maken. En wat dat dan is, nogmaals, ik, maar dan wordt het een beetje een persoonlijke teneur, ik vind de eerste variant niet zo heel erg, maar de andere twee hebben allebei prachtige elementen in zich. De eerste overigens ook wel in het kader van behoud van waarde en de huishoudschool hè, laat dat even duidelijk zijn. Maar die andere twee met groen en wandelgebieden, ja, die hebben allebei wat moois, maar het neemt ook allemaal zijn ruimte in. Dus hoe dat straks in een optimaal plaatje moet gaan landen, waar denk ik ook belangrijk is dat we ook in de rest van het traject weer de nodige participatie doen en tegelijkertijd ook toetsen aan onze huidige beleidskaders, waar het gaat over voor parkeren en dat soort zaken. Want als het straks prachtig wonen is, maar mensen klagen steen en been dat ze de auto niet kwijt kunnen. Nou, zo is er nog een hoop werk te verzetten.

De voorzitter: Helder antwoord, denk ik. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid. De heer Rijsdijk u heeft, u had vier vragen. Splitsen per twee en dan horen we wel hoeveel u er nu nog heeft.

De heer Rijsdijk: Ik heb er nog steeds vier, voorzitter, dank u wel. In, ja alle varianten wordt aangegeven dat er sprake is van een lichte afname van de voorzieningen. Kan dat voor mij wat scherper geduid worden, waar we dan aan moeten denken en of er dan nog een verschil is, zeg maar per variant. En mijn andere vraag die betreft ja, het Colijnplein. Kan er ja, aangegeven worden, zeg maar bij de ja, ontwikkelvarianten zoals die ja, nu gemaakt zijn wat het beeld is, zeg maar voor het Colijnplein? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Bogaerds.

De heer Bogaerds: Zal ik op de tweede vraag antwoorden?

De voorzitter: Dat is goed. Dan doen we daarna de eerste. Misschien wilt u het slidenummer noemen.

De heer Bogaerds: Het slidenummer is... Weet iemand dat? Staat het erop? We zijn in de drie varianten op een andere manier ermee omgegaan. Eigenlijk in de situatie, zoals in de ontwikkelvariant een blijft eigenlijk hetzelfde. Dus dan is eigenlijk een vergelijkbaar blok met een parkeervoorziening daarvoor. Juist in de tweede variant, dan hou je, hou je wel die ruimte, zeg maar voor dat Colijnplein, maar het Colijnplein wordt eigenlijk Colijnpark met een wadi erin. En daar wordt niet geparkeerd omdat het parkeren in het blok zit. In de derde variant hebben we hem eigenlijk helemaal weg getekend om het bouwblok helemaal te maximaliseren, dus echt om te laten zien dat, vooral in dit blok hier als je daar net op een andere manier naar kijkt, dan is het ook mogelijk om ook naar een ander soort stedenbouwkundige typologie te gaan. Dus...

De voorzitter: En wie gaat de vraag beantwoorden over de lichte afname van de voorzieningen? Mevrouw Verbaan.

Mevrouw Verbaan: Er is sowieso algemeen beleid dat detailhandel zich meer zou moeten concentreren. En er is ook uitgesproken dat we verwachten dat de dominante ingreep nieuwbouw zou zijn. En die combinatie maakt dat je het huidige winkelbestand verwacht dat dat afneemt. Maar dat we echt wel plek zien en ook zinvol, ook vanuit de participatie als zinvol ervaren, plek zien voor bestemmingen waar je elkaar ook kan ontmoeten of waar er maatschappelijke voorzieningen beschikbaar zijn. Nieuwbouw heeft wel gewoon de nodige uitdaging in relatie tot mensen die nu in de bestaande voorraad hun onderneming of maatschappelijke voorziening hebben zitten. Dus we zullen daar heel creatief in moeten zijn. En er zijn in het land voorbeelden van gedeelde voorzieningen, pleinen. Waar dus ja, eigenlijk meters ook deels gedeeld worden en de ene opzet zal daar wat meer mogelijkheden toe bieden dan de andere opzet. Maar in algemene zin verwachten we dat het aantal meters, wat overigens niet heel veel is aan het Colijnplein, toch licht zal dalen.

De voorzitter: De heer Knappe, gaat weer stapelen. En dan gaan we daarna verder met de heer Rijsdijk.

De heer Knappe: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik was nog even benieuwd die voorzieningen nou, die gaan dan waarschijnlijk licht afnemen. Gaan we dat nou straks in dat gebiedsprogramma, wat wordt opgesteld, ook een soort van borgen, zeg maar, dat hij hè, als we zeggen van joh, nou, dat gaat nog zoveel vierkante meter voorzieningen terugkomen of dat type voorzieningen moet in ieder geval in de wijk behouden blijven, komt dat vast te liggen in dat gebiedsprogramma?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja. Dat is een van de aspecten die in een gebiedsprogramma een plekje kan krijgen. Maar daarin zal een gebiedsprogramma ook weer moeten stroken met ons andere beleid en in onze detailhandels visie hebben we natuurlijk gezegd dat zeg maar het winkel, de voorzieningen zoals die nu aan het Colijnplein nog zijn in basis niet wenselijk zijn in deze vorm. Dus in die zin zal daar ook wel weer wat aan veranderen, maar tegelijkertijd wel het gesprek met de partijen die er zitten, hoe die dan op een andere manier weer, als ze willen, iets kunnen doen hè. Nou, u weet dat wij met bepaalde partijen als gemeente al aan het kijken zijn die daar nu zitten om een ander plekje te vinden. Dus dat, maar dat dat is wel waaraan gedacht moet worden en uiteindelijk zal dat geborgd worden inderdaad in een gebiedsprogramma.

De voorzitter: De heer Rijsdijk, Partij van de Arbeid, uw andere twee vragen.

De heer Rijsdijk: Dank u, voorzitter. Kan ook geduid worden, zeg maar, wat deze varianten betekenen voor de bereikbaarheid met het openbaar vervoer en voor het positioneren van haltes? Zitten daar nog verschillen in? En mijn laatste vraag. Dan kom ik toch nog even terug op die percentages, zeg maar van woningen en de mate van verdichting. Er werd aangegeven van hè, totaal mogelijk 400 woningen met alle mitsen en maren die ik ook heb gehoord. Maar dat de verdichting ja, toch van andere partijen kwam dan Wooncompas. Mijn vraag aan Wooncompas is wel, er zijn nu 288 woningen. Is dat voor Wooncompas weer de ondergrens of zou het ook kunnen zijn tot het aantal woningen en daarmee ook het stuk aantal sociale huurwoningen afneemt? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel. Ik zal die alle twee... Kijk ik denk om op die eerste, daar lijkt nu wat verwarring ontstaan. Volgens mij heeft mevrouw Verbaan gezegd voor het gehele gebied 500, waarvan 400 voor Wooncompas. Dus van 288 naar 400 is een plus van 112, nogmaals grofweg en die 500 voor het hele gebied, dan krijgen we nou de andere locaties die wellicht nog kansen bieden. En dat maakt ook dat je van even 288 ongeveer 300 als we daar 70 procent opgooien, dan komen we in de buurt van die 500. Dus zo moeten de getallen heel erg afgerond geduid worden. En de vraag over de inrichting van de Koninginneweg en de bushaltes. De bus halteert nu aan de Koninginneweg, dat zal hij wat ons blijft blijven doen en op welke plek dan een halte het best gesitueerd kan worden dat zal later in de uitwerking een plekje krijgen. Dat zal ook afhankelijk zijn van nou, het hele verkeersveiligheidsaspect. Hoe gaan we met bepaalde kruisingen om, worden die aangepast, verlegd? Dus nou, het zal voor ons nog geen invloed hebben, wat ons betreft op de bereikbaarheid met het ov in het gebied. Dat het wellicht op een net wat beter plekje kan langs de Koninginneweg. Nou, als die kansen we zien, zullen we ze pakken. Maar dit leidt niet tot hele aanpassingen in de dienstregeling.

De voorzitter: Voldoende beantwoord? Dan gaan we naar Burger op 1, mevrouw Van Nes – de Man.

Mevrouw Van Nes - de Man: Dank u. Ik heb nog een vraag over en die gaat over de bomen, die mooie, grote oude bomen. Het zal duidelijk zijn welke ik bedoel. Als ik in alle varianten kijk, dan zie ik ze in mijn beleving overal terugkomen.

De voorzitter: Wilt u een beetje in de microfoon praten? Want ik denk dat het thuis niet zo goed te verstaan is.

Mevrouw Van Nes – de Man: Als ik in de varianten kijk, dan zie ik die bomen overal weer terugkomen. Daar heb ik de volgende vraag over. Hebben zij een beschermde status en zijn zij als het ware een beetje leidend voor de invulling, intekening van het gebied? Ik zou het prachtig vinden, maar die indruk die krijg ik.

De voorzitter: De heer Bogaerds.

De heer Bogaerds: Ik weet niet of ze beschermd zijn. Maar voor ons zijn ze wel heel beeldbepalend en belangrijk voor het profiel. En als je dit soort grote bomen kan behouden, dan proberen we dat te doen en in alle varianten lijkt dat te lukken. Dus dat is wel het uitgangspunt in ieder geval. Maar wat ja, wat de kwaliteit van de bomen is, wat ze nog een goede gezondheid zijn, dat weten we nog niet.

De voorzitter: De heer Knappe wil stapelen, maar de wethouder Van der Duijn Schouten wil eerst nog iets aanvullen.

De heer Van der Duijn Schouten: De bomen hebben geen beschermde status. U heeft volgende week denk ik ook nog een avond hier in deze raad over hoe we boomkroonvolume en u krijgt, denk ik, maar dan moet ik even kijken vandaag of morgen, nog beantwoording over de schriftelijke vragen over hoe we omgaan met verplaatsen van bomen. En in die antwoorden ziet u uitgebreid terug welke afwegingen er worden gemaakt en daarin staat op één dat als het even kan bomen behouden blijven. Maar vrijdag heeft u daarin uitgebreid en volgende week dinsdag komt u daar ook nog een keer over te spreken.

De voorzitter: De heer Knappe, ChristenUnie, wil stapelen.

De heer Knappe: Ja. Dank u wel, voorzitter. Bomen behouden als dat enigszins kan, wat mij betreft, wat ons betreft een hartstikke goed uitgangspunt. Aan de andere kant ben ik in dit soort situaties, waarin zo'n heel gebied wordt aangepakt, ook altijd wel benieuwd van wat is nou hè, hoe lang gaan deze bomen, die grote bomen die hier nu nog die nu staan, hoe lang gaan die nu nog mee? En stel nou, dat blijkt dat die helemaal niet zo lang meer meegaan en dat we door nieuwe bomen te planten, dat we weer, die nieuwe bomen dat die weer 100 jaar meekunnen, maar dat we wel veel meer vrijheid hebben in de ontwerpkeuzes die we gaan maken voor zo'n gebied. Wordt daar nou ook op zo'n manier nog naar een inrichting van het gebied gekeken?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Als we... Kijk, er zijn nog geen boomeffectanalyses gedaan. Als daaruit blijkt dat al die bomen de komende paar jaar het niet gaan redden. We hebben dat met het Essenlaantje ook helaas moeten constateren. Ja. Dan zou het natuurlijk een hele domme actie zijn om ze nu allemaal te laten staan. En als die woningen staan tot de conclusie komen dat je alles om moet zagen. Dus dan zullen we daar op een zo efficiënt mogelijke manier mee omgaan. En tegelijkertijd is het wel hè, wat ik zeg straks 500 woningen hier met dus misschien wel 1000 mensen komen te wonen, ja, als daar dan een keer een boom voor moet wijken, dan gaan we natuurlijk herplanten en hebben we boomkroonvolumecompensaties. En nogmaals, we gaan daar heel zorgvuldig mee om, maar wel met de juiste belangen op de juiste plek. En nogmaals aanstaande vrijdag krijgt u daar nog een raadsinformatiebrief over naar aanleiding van vragen die 18PLUS en GroenLinks, die er vanavond nog helaas niet is, gesteld zijn, waar dat ook redelijk uitgebreid uiteengezet wordt hoe die afwegingen worden gemaakt en welke stappen daarin ondernomen worden.

De voorzitter: Dank u wel. En hoeveel vragen heeft u nog over mijnheer Knappe? Dan mag u die nu stellen. De heer Knappe, ChristenUnie.

De heer Knappe: Ja. Dank u wel. Voorzitter. Twee vragen betreffende de Koninginneweg zelf. Nou Koninginneweg is een is een drukke, belangrijke weg. We hebben, er zijn drie varianten uitgewerkt met verschillende verkeerssituaties. Is in alle drie die varianten sprake van dat de Koninginneweg een belangrijke verkeersader blijft waar nou, we hebben het net al over de bus gehad, maar die echt als ontsluitingsweg voor, ook vanuit het centrum moet dienen? En de tweede vraag. De structuur is eigenlijk in alle drie de varianten hetzelfde. Er is daarnet al wat over gezegd hè, dat is een structuur, van oudsher. Nou, wellicht ga je die niet zomaar aanpassen. Maar is daar wel over nagedacht om ook eens te kijken van nou, zou er een optie zijn om een of andere reden om die structuur aan te passen? Is daarbij een van die varianten naar gekeken?

De voorzitter: Slide 15 staat voor en wethouder Van der Duijn Schouten heeft het woord.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, want misschien dat u de laatste vraag wat meer kan duiden want volgens mij zijn er juist drie varianten die qua structuur redelijk verschillend zijn. De eerste niet, maar de andere twee. Bedoelt u met structuur om de Koninginneweg helemaal te verleggen dan of...

De voorzitter: De heer Knappe.

De heer Knappe: Ik snap dat dat een hele grote uitdaging is, maar ik was wel gewoon benieuwd van wordt daar dan ook nog op zo'n manier naar gekeken, bijvoorbeeld om inderdaad de Koninginneweg te verleggen?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou daar is in deze variant, zoals u vanavond heeft gezien niet naar gekeken. We willen ook het gemeentehuis wel graag laten staan waar het staat. En aan het eind van de Koninginneweg zijn ook weer mensen die wonen aan die Koninginneweg en de wijk aan, de achterblok is natuurlijk net al helemaal vernieuwd, dus dat is ook wel een gegeven, centrum renovatie. Dus ik denk ook niet dat er nu heel veel ruimte is om die Koninginneweg... Ja, en dan een wat een variant zou zijn om hem helemaal weg te halen. Maar goed, daar hebben we recent natuurlijk over ontsluiting van het centrum, ook hier met uw raad al een discussie gehad over een centrumring. En in dat kader is die Koninginneweg natuurlijk wel belangrijk dat die bereikbaar blijft en ook voor de mensen die straks aan die Koninginneweg wonen, dat ze in ieder geval nog wegg kunnen ook met de auto. Dus nee, die Koninginneweg is wat ons het wel even nu een gegeven zoals die er ligt. Maar als u straks meegeeft van kijk er eens naar om die te verleggen, dan horen we dat uiteraard graag.

De voorzitter: De heer Knappe.

De heer Knappe: Mijn vraag kwam vooral voort uit het feit dat we werken drie varianten uit. Nou, dan ga je toch ook een beetje naar extremen zoeken soms. Dat hebben we met de omgevingsvisie ook gezien. En nou, ik was daar gewoon nieuwsgierig naar. Wordt daar dan ook in extremen naar gekeken, zeg maar.

De voorzitter: Mevrouw Verbaan wil nog aanvullen.

Mevrouw Verbaan: We hebben twee gegevens die wel vrij hard zijn. Die bus gaan we niet, route gaan we niet kunnen verleggen, dus we hebben ten alle tijden plek nodig dat die bus rijdt. En een tweede is dat we wel hebben gestudeerd of er mogelijkheden zijn om een Koninginneweg wat verdunnen. Dus dat je zegt ik doe er parallel ook nog een weg structuur maken. En wat je dan eigenlijk in theorie zou doen is tegen de scholen aanrijden, waar het probleem op dit moment al niet ideaal is. Dus wij hebben die licht verkend, die studie, maar we ontkomen niet aan de busroute, dus die daar komen we niet van het asfalt af. En we komen, aan de andere kant stuiten we op de scholen. Dus dat maakte dat die met name aan die kant redelijk vastzit. Enige variant waar we aan kunnen trekken, is de Troelstrastraat om daar dus meer een hofstructuur in een

fietsstraat van te maken. Dat is wat in variant drie verschenen is. Daar is eigenlijk die weg voor het eerst echt een beetje veranderd.

De voorzitter: Zijn daarmee uw vragen voldoende beantwoord? Dan zijn we daarmee ook aan het einde van de vragenronde en dank ik alle deelnemers hier voor het beantwoorden en de wijze waarop. Dan vraag ik aan de commissie of we in één keer door kunnen tot het einde of dat er nog behoefte is aan een korte stop? Ik zie signalen dat we door mogen gaan. Dan gaan we naar het derde onderdeel, de derde stap en dat is het bespreken welke aandachtspunten uit de ontwikkelvarianten opvallen en of de fracties thema's missen en zo ja welke thema's dat zijn. En ik stel voor dat we gewoon een rondje maken en dan ga ik omgekeerd van hoe ik daarstraks heb geïnventariseerd en de fractie die iets wil zeggen, die kan daar gebruik van maken. En ik begin met mevrouw Griep van Partij 18PLUS. En u mag ook op elkaar reageren tijdens dit gebeuren.

Mevrouw Griep: Oké nou, Partij 18PLUS is blij dat de Koninginneweg en omgeving wordt aangepakt. We vinden het belangrijk dat er een mix van woningen terugkomt. Meer middeldure huur en betaalbare koopwoningen voor Ridderkerkers. De sociale huurwoningen die teruggebouwd moeten worden, moeten zo vormgegeven worden dat de verloedering van de voortuinen wordt tegengegaan. Meer groen in de openbare ruimte en minder voortuin zouden dus een prima oplossing zijn. Laat de Koninginneweg ook doorgaande weg blijven waar de bus en de veiligheidsdiensten alle ruimte hebben. Voetgangers en fietsers los van de rijbaan is prima inpasbaar zoals ook zichtbaar is in twee van de voorstellen. Net als de ventweg. Deze is bij herontwikkeling misschien niet meer noodzakelijk. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor groen en water. Op dit moment is de Koninginneweg ook druk met geparkeerde auto's. Hou rekening met de parkeeropgave en laat de Koninginneweg niet de parkeerplaats worden van het winkelpersoneel en ambtenaren, zodat de bewoners ook gewoon hun auto blijven, kwijt kunnen blijven. Zo moeilijke zin. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Knappe, ChristenUnie.

De heer Knappe: Ja, voorzitter, dank u wel. Gebiedsprogramma van Koninginneweg en omgeving, mooi dat dat er komt. We hebben het over de nieuwe inrichting van een heel gebied, waar we nou ja, ook gelijk met een stuk toekomstbestendigheid aan de slag kunnen. En nou ja, nogmaals we zijn heel blij dat er op deze manier naar een heel gebied gekeken wordt. Een aantal aandachtspunten geven we daarin graag mee. Werk aan een gedifferentieerd woningaanbod voor huishoudens van verschillende bevolkingscategorieën in dit gebied. Er ligt op dat vlak een enorme kans om op die manier te werken aan doorstroming, enerzijds op de huizenmarkt en om te bouwen aan sterke wijken en sterke gemeenschappen. Zoveel mogelijk behoud van bestaande groenstructuren en versterk deze waar dat kan. Voldoende ruimte voor nieuw extra groen en klimaatadaptieve maatregelen, is ook een van de uitdagingen die voorbij, of een van de aanleidingen die voorbijgekomen is, is klimaatadaptatie. Dus goed dat daar aandacht voor komt. Maar ja, wat ons betreft dat extra groen, niet ten koste van alles. Er zijn ook andere zaken die ook gewoon de aandacht nodig hebben als het gaat over parkeren, als het gaat over verkeersveiligheid en algemene veiligheid in het gebied en ook de bereikbaarheid. Uiteindelijk gaat het om een leefbare en een veilige inrichting, die er de komende decennia weer tegenaan moet kunnen. Wat ons betreft aandacht en veel aandacht voor ruimte voor fietsers en voetgangers. De auto mag minder prominent in het straatbeeld naar voren komen. En dat geldt ook als het gaat over parkeren. Als er mogelijkheden zijn om ondergronds te parkeren, benut die dan. En dan had ik nog een punt over de oude bomen, maar daar heb ik net al een vraag over gesteld, dus dat waren onze punten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Verweij, SGP.

De heer Verweij: Ja. Dank u wel. Voorzitter. Indruk van de SGP-fractie is dat er bij elke variant wel aspecten naar voren komen die ertoe doen, groen, water, verkeersveiligheid enzovoorts. Dus wij begrijpen wel dat het nu nog niet echt de bedoeling is om een keuze te maken tussen een van de drie scenario's, maar willen eigenlijk meegeven, benut al die aspecten in het voorstel wat er uiteindelijk finaal op tafel komt te liggen. En

punt wat nu nog niet naar voren is gekomen, wat wij wel graag willen inbrengen is dat wij waarde hechten aan een inpassing die naadloos aansluit op de nieuwbouw, die al in de directe omgeving is gerealiseerd. En dan hebben we het natuurlijk met name over datgene richting de Rotterdamseweg. Wat dat betreft is deze ontwikkeling die nu voorligt een puzzelstukje wat moet worden ingepast, ook met het oog op revitalisering van de wijk meer naar het zuiden, bijvoorbeeld het stuk achter de brandweerkazerne. Dus wij willen echt een oproep doen om niet specifiek alleen naar dit gebied te kijken, maar vooral ook integraal in wat bredere zin aan de slag te gaan. En een misschien wat inventieve suggestie, maar het kan een goede gedachte zijn om de parkstrook van de Jhr. van Karnebeekweg door te trekken naar de Koninginneweg. Een idee in die trant hebben we nu nog niet teruggezien. Wouden wij ter overweging meegeven. En nog een laatste punt. Optoppen vinden wij een goed idee, waarbij een maximum van zes woonlagen wat ons betreft wel een vereiste is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ipskamp, Leefbaar Ridderkerk.

De heer Ipskamp: Dank u wel, voorzitter. We hebben een prachtige presentatie gezien en de drie ontwikkelvarianten, die hebben alledrie hun voors en tegens. Ontwikkelvariant een is inderdaad ja, we houden het oude bij het oude en we bouwen nieuw op het oude. Is niet echt vernieuwend, maar wellicht wel in de toekomst het meest betaalbaar. Ontwikkelvariant twee is natuurlijk uiterst groen. Iedereen wil graag in het park wonen, maar we willen ook reizen met elkaar. Dus dat is problematisch voor auto's. Variant drie is wel het meest realistische, denk ik, wat Leefbaar Ridderkerk betreft. Het is een leefbare woonvorm. De kleine woonvormen die gesitueerd zijn, die spreken ons wel aan, dat je ook met specifieke doelgroepen kan werken in bepaalde complexen. Dus wat dat betreft is dat een mooie mix van een en twee om drie verder uit te diepen. En dat is waar beetje ook Leefbaar Ridderkerk voor staat. Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Van Nieuwenhuizen, Fractie Van Nieuwenhuizen.

Mevrouw Van Nieuwenhuizen: Dank u wel, voorzitter. Ik wil eerst beginnen met de mensen die daar zitten bedanken voor alle uitleg. We hebben bij Wooncompas ook uitgebreid hierover gesproken en het enthousiasme was groot. Er zijn toen ook al heel veel vragen gesteld. Alle drie de opties zijn erg mooi. En het is, dat is al eerder gezegd, ik denk dat alle positieve dingen uit alle drie de ontwikkelvarianten mee moeten worden genomen. En ik ben heel benieuwd naar het eindresultaat.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes – de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes - de Man: Ja, dank u. Het zijn met name variant twee en drie zijn echt mooie varianten. Dat is vernieuwend en dat... Variant een spreekt mij een stuk minder aan. Ze zijn vernieuwend. Ze zijn erg groen. Echt mooi. Maak geen fietsstraat van de Koninginneweg. Het is een doorgaande weg. En je moet ook door kunnen gaan op doorgaande wegen is onze stellige overtuiging. Denk aan een mix van sociale huur en sociale koop als dat enigszins kan. De grote bomen zijn tekenend voor het gebied. We zijn ook erg blij dat deze een prominente plek hebben in de varianten voor zover we dat tot nu toe gezien hebben, wat ook beaamd is in de beantwoording van onze vragen. Ik zou zeggen hou dat zo. Vergroening van de wijk en kijk voor parkeren met de tuin op het parkeerdak, zoals het bij de Vier Jaargetijden in Slikkerveer ook is gedaan. Bouwhoogte tot zeshoog mag, zeker als wordt gevarieerd in de bouwhoogte. Dat was het. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kloos, Echt voor Ridderkerk.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter. Boeiend om hiermee aan de slag te gaan, maar als we zelf kijken naar de varianten dan zouden we bijna zeggen het zou een mix van de varianten twee en drie moeten zijn. En waarbij we dan op het gebied van woningbouw een lichte voorkeur hebben voor variant drie omdat hier het speelse karakter naar voren komt en in mijn beleving alle generaties een plek krijgen in de wijk. Zo is een hofje leuk,

maar ook voldoende appartementen voor de jongeren. En degenen die iets verder in hun wooncarrière zit, in die vierkante een wat luxere woning kunnen vinden, zowel koop als huur. Dat is een van de redenen waarom we voor deze mix kiezen. Wat het verkeersafhandeling betreft is het van belang dat de wegen duidelijk gescheiden zijn zodat iedereen zijn eigen weg vindt. Dat zou in de variant drie het beste zijn uitgetekend. Openbaar vervoer nou, spreekt voor zich dat het openbaar vervoer op de nieuwe Koninginneweg natuurlijk gegarandeerd moet blijven. En te zijner tijd moeten we maar eens goed intekenen waar de halteplaats het beste gesitueerd kan worden. Ten slotte de detailhandel, voor ons is nog niet duidelijk hoe in de nieuwe varianten een functionele detailhandel plaats kan vinden. Want wat er nu zit zal naar alle waarschijnlijkheid al dan niet grotendeels verdwijnen, dus we zijn wel benieuwd naar de visie van economische zaken, wat voor soort detailhandel men in deze nieuwe omgeving zou kunnen terugzien. Ik zou zeggen ga daarmee aan de slag. En het lijkt me een heel leuk project. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: En de heer Mijnders van het CDA wil erop reageren.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. De heer Kloos geeft aan dat Echt voor Ridderkerk verwacht dat de detailhandel in grote talen zal gaan verdwijnen in dit gebied. Kan de heer Kloos dat onderbouwen?

De voorzitter: De heer Kloos. Ik zal de vraag nog een keer herhalen. U had het over het verdwijnen van de detailhandel en de heer Mijnders vraagt of u dat kunt onderbouwen.

De heer Kloos: Dank u. Met name in de Colijnstraat vinden, zitten nu bepaalde vormen van detailhandel of dan wel van sociale werkvoorzieningen en ik denk niet dat deze op deze vorm over een paar jaar terug zullen kunnen gaan. Dus welke visie heeft men dan om die detailhandelsfunctie als men die met name in de Colijnstraat nog steeds ziet, op een zinvolle manier te gaan ontwikkelen?

De voorzitter: Ik zie de heer Mijnders knikken, dus ik heb het idee dat het antwoord voldoende is. Dan dank ik de heer Kloos voor zijn bijdrage en gaan we naar de heer Borst VVD.

De heer Borst: Ja. Ik zou toch willen beginnen voorzitter met het uitspreken van onze waardering vanuit de VVD-fractie voor het tot heden doorlopen participatietraject. Als we nou, we hebben met de fractie even die uitkomsten, zeg maar onder de loep genomen. En we kunnen eigenlijk niet anders concluderen dan dat het geheel een verzorgde indruk maakt. Want daar hebben we eigenlijk heel weinig aan toe te voegen. En we hebben het in deze raad heel vaak over participatie gehad, over het belang daarvan. En ik denk dat dit een mooi voorbeeld is van waarom dat zo belangrijk is, omdat dit nou echt wel de basis is voor de discussie die we met elkaar voeren. En vanuit de inhoud heb ik dus eigenlijk ja, geen nieuwe dingen te zeggen. Dus wat u van mij gaat horen vanavond is in ieder geval niet nieuw. Dat gezegd hebbende hoe wij dit gebied als fractie zien, is dat dit echt de nou, dat dit zeg maar de noordelijke poort is naar het centrum van Ridderkerk en naar het hart van ons dorp. En wat daarbij in ieder geval op de eerste plaats voor ons belangrijk is, is dat er voldoende ruimte is om je daarbij te verplaatsen, zowel met de auto, als met de fiets als met de voetganger. Je moet dat centrum kunnen bereiken. Het is ook al eerder genoemd vanavond, de aansluiting op de centrumring, dat vinden we ook belangrijk en hoe mooi zou het dan zijn dat je, dat twee, dat vrij liggende fietspad op twee richtingen, wat straks op de centrumring komt, dat er ook vanaf de Koninginneweg een mooi breed twee richtingen fietspad is. En wat ons betreft zou dat in ieder geval uitgangspunt moeten zijn, dat er een twee, een vrij liggend fietspad met twee richtingen komt. Wat we daarnaast nog belangrijk vinden is dat we woningen bouwen die passen bij de huidige behoefte. Betaalbare woningen, woningen voor ouderen, zorgwoningen, het liefst dus lekker gedifferentieerd, waarbij we wat ons betreft dan niet zozeer vast moeten houden aan de oude structuur, maar juist moeten kijken wat er nou past bij die woningen waar nu behoefte aan is. Dus die structuur moet dan wat ons betreft niet leidend zijn en ook wij komen dan een beetje uit dat dat varianten twee en drie eigenlijk de meest nou, voordelige varianten zijn. Waarbij we ons tegelijkertijd ook wel kunnen

voorstellen dat het logisch is dat je bepaalde gebieden eigenlijk inricht, zoals in variant een. Dus ja, zoek eigenlijk gewoon naar een goede mix. Meer, heb ik niet te zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Bedankt voor de bijdrage. De heer Rijsdijk, Partij van de... O, de heer Verweij, SGP wil stapelen.

De heer Verweij: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde verschillende collega's net al ook duiden dat het misschien goed zou zijn om gedifferentieerd te bouwen in dit gebied. De heer Borst zei dat net ook. Maar ik hoorde eigenlijk weinig dat concreet maken. Daarom stel ik nu de vraag aan de heer Borst. Wat bedoelt u daar precies mee? Wat zijn woningen waar nu behoefte aan? Zou u dat wat nader kunnen toelichten hoe u zo'n invulling dan voor u ziet. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Borst.

De heer Borst: Ja, voorzitter. De VVD heeft recent al een pleidooi gehouden voor meer woningen voor ouderen. Wij denken dat dat echt de doorstroming, zeg maar nog meer bevordert dan woningen voor jongeren. Juist omdat dan andere woningen in onze bestaande voorraad beschikbaar komen. We weten ook dat de gemiddelde prijzen van koopwoningen in Ridderkerk relatief laag liggen, dus dat betekent dat die woningen sneller betaalbaar zijn, onder de vier ton, dan wanneer we starterswoningen van vier ton voor jongeren gaan bouwen, dus dat is een. Twee, zorgwoningen. We hebben recent die RIB ontvangen over de huishoudschool. Ik denk dat het heel goed is dat we daar die zorgwoningen gaan realiseren. We zien ook dat daar gewoon ontzettend veel behoefte aan is. Dus dat zijn in ieder geval twee hele concrete voorbeelden waarvan ik verwacht dat die in dit plangebied terug gaan komen.

De voorzitter: De heer Knappe, ChristenUnie.

De heer Knappe: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zou graag ook nog even op de heer Verweij willen reageren als het gaat over het gedifferentieerde aanbod. Ja, wat ons betreft gaat dat niet alleen over van welk type woningen bouw je nu, maar ook aan wat voor wijken, aan wat voor gemeenschappen bouw je? En hè, ik hoor de heer Borst niet zeggen dat we alleen maar voor ouderen gaan bouwen, maar hè, dat we diverse typen bevolkingsgroepen graag in de wijk willen hebben. En nou ja, het is onze stellige overtuiging dat je daarmee ook sterke gemeenschappen kan bouwen die ook naar elkaar kunnen omkijken.

De voorzitter: Ik zie diverse mensen knikken. De heer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Ja. Dank u wel, voorzitter. Het zijn alle drie, ja, mooie varianten en goed om op basis hiervan ja, over deze ontwikkeling na te denken en het gesprek te voeren. Wij vinden het belangrijk dat er ingezet wordt op het verstevigen van ja, bestaande groenstructuren. En dat ook de veiligheid ja, wordt verbeterd. Ik onderschrijf wat er gezegd is over ja, een gedifferentieerd, ja, woonmilieu, een ja, diverse samenstelling. Ik wil dan ook nog wel specifiek zeg maar, ja, de starters ook noemen. Het is natuurlijk goed om in te zetten op doorstroming, maar ik denk dat het ook belangrijk is om woningen zich maar voor deze doelgroep, echt specifiek ja, toe te voegen. En bij de woningen die gebouwd worden, vinden wij betaalbaarheid ook erg belangrijk. Dus ook als het sociale woningbouw betreft, ja, dat ook wordt ingezet, zeg maar op, ja, op woningen, zeg maar, ook in het wat lagere segment van de sociale huur. Dat niet op het maximum gelijk van de 850 ingezet wordt. Want dat is voor veel mensen toch nog steeds wel ja, duur. Voor starters zien we ook kansen, zeg maar voor, ja, eenkamerwoningen. Woningen voor ouderen zijn, ja, ook belangrijk. Wat ik daar nog aan wilde, ja, toevoegen is dat we toch wel hechten aan de huidige busroute en een logische positionering van haltes. Ik begrijp dat het nog ingetkend moet worden, maar een logische positionering voor ons is wel dat haltes ook bij elkaar, zeg maar geclusterd worden. Dat dat niet te ver uit elkaar ligt, dus dat vinden we een belangrijk aandachtspunt. En ja, wat de voorzieningen en de ondernemers in het ja, gebied betreft ja, voor zover die niet terug ja, kunnen komen of de wens hebben om te vertrekken, gaan we er wel van uit dat er voor

die ondernemers een passende oplossing wordt gezocht. En tot slot. We zien hier echt wel ruimte, ja, voor verdichting. Zeslaags bouwen en eventueel afwisselend, daar zien we echt wel kansen voor. En we gaan ervan uit dat er ja, echt ook hier sociale woningen worden toegevoegd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Met het clusteren van haltes heb ik begrepen dat u bedoelt in tegengestelde rijrichting, want anders moet de bus wel erg vaak stoppen. De heer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Scherper weer van u. Allereerst over de participatie. We hebben als CDA best wel een paar keer flink kritiek gehad op de participatie, zoals Wooncompas die heeft gevoerd de afgelopen jaren. Maar dan is het ook terecht als je een compliment uitdeelt. We zijn bij de participatieavonden geweest. En we waren blij om te horen hoe iedereen daar actief was, dat de bewoners, Ridderkerkers echt hun punten kwijt konden, maar ook de manier hoe Wooncompas in samenwerking met het college nu de Koninginneweg oppakt door middel van vele avonden organiseren, echt gefaseerd nou, met een plan komt, dat verdient ook gewoon echt complimenten. En ja, als je kritisch bent, moet je het zeggen. Maar als je complimenteus bent, moet je dat compliment ook uitdelen. Dus bij deze dat allereerst. Heel verrassend, wat ik ga zeggen, is dat elke, alle drie de varianten wel iets hebben wat goed is. Dat is vanavond volgens mij nog niet voorbij horen komen. Voor het CDA zit ook de voorkeur in de tweede en derde variant, waarbij we natuurlijk vanuit de eerste variant nou, hoe zeg je dat, het behoud niet geheel van de huishoudschool, maar in ieder geval ook de buitenkant dat dat cultuurhistorisch iets van het huishoudschool ook in stand blijft. Dat is voor het CDA ook altijd wel belangrijk. Vergroenen is natuurlijk supermooi. En kijk inderdaad ook naar het parkeren hoe je dat nu, het is nu een kans om dat goed te regelen, dus als het mogelijk is ondergronds, of als het mogelijk is in de bouwvlakken, pak het dan ook op dit moment ook gewoon gelijk op. En daarbij, volgens mij had de heer Borst van de VVD het ook aangegeven, zijn wij als CDA ook gewoon groot voorstander om nou zo'n dubbel fietspad, beide richtingen ook gewoon door te trekken over Koninginneweg. En volgens mij is dit uitmuntende kans om dat ook te gaan realiseren. En veiligheid is niet alleen verkeersveiligheid, maar kijk ook echt goed naar de oversteekplaatsen. Er is ook nu de kans om die op een goede manier nu in te richten. En zoals jullie weten van het CDA zien we die ook liefst verlicht. Zijn er een paar punten die we willen meegeven even. Allereerst, we hebben als CDA een tijd geleden ook de motie voor een integrale toegankelijke schouw te doen, dus voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking om te kijken hoe dan die wijk op een goede manier ingericht kan worden. Het lijkt het CDA-fractie ieder geval een uitgelezen kans om de derde meeting die gaat komen als goed is dit jaar juist in dit gebied ook te houden, de Koninginneweg, om eens te kijken van oké, waar wordt er op dit moment tegenaan gelopen voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking? En waar zou nu de kans zijn om dit gebied juist op een juiste manier in te richten? Het tweede wat we graag zouden willen meegeven is, en dat hebben we nog niet terug horen komen, is zorg ook voor voldoende speelgelegenheid. Ik kon heel snel tellen. Volgens mij kom ik op twee speeltuintjes in heel het gebied. Misschien kan ik er eentje missen. Maar juist is ook dit ook de kans om een mooie speeltuin te realiseren voor alle kinderen, die juist ook in dit nieuwe gebied gaan komen. En pak daarbij ook maar gewoon goed uit, want dat willen we ook als gemeente ook juist wel gaan stimuleren. Nou ja, over de brandweer dat. en de veiligheidsdienst ook een hoop gezegd. En dan het laatste. De heer Verweij vroeg het en eigenlijk gaat het er vanavond er niet over, welke type woningen gaan er komen? En volgens mij zijn bijna alle typen woningen wel genoemd. En alle type doelgroepen wel genoemd op een na en laten we die als CDA-fractie nog maar aan toevoegen, namelijk ook de alleenstaanden. Er komt een steeds grotere groep Ridderkerkers die ook alleenstaande zijn, die ook in hun eentje een appartement nodig hebben. Of bijvoorbeeld een moeder met of een vader met twee kinderen. Nou ja, dan zijn alle doelgroepen ook wel genoemd. Maar wat het belangrijkste is om mee te geven is ook juist richting het college en ook richting Wooncompas, als je met een plan komt voor bepaalde typen woningen, onderbouw het ook goed. Kijk naar het bestand binnen Wooncompas. Waar is op dit moment nou de vraag naar, waar zijn nou echt wachtrijen op dit moment? Hoe kunnen we nou zorgen dat we die doorstroming op de Ridderkerkse markt nou kunnen versterken? We hebben het als gemeenteraad heel vaak erover gehad dat we zouden willen dat, hoe zeg je dat, verhuizen met gelijke woonlasten, dus dat mensen in ieder geval iets kleiner gaan wonen, maar niet meer moeten gaan betalen. Dan is dit misschien wel

het uitgelezen moment om daarop te investeren, dat je juist ook een appartementencomplex realiseert waar mensen naartoe kunnen verhuizen, maar dan wel met gelijke woonlasten. Niet dat ze opeens 200 euro extra moeten betalen. Volgens mij creëer je op die manier wel de juiste doorstroming. En we zouden graag als CDA willen, ook aan de hand van de woonvisie, behoud nou of onderbouw nou goed welke typen woningen willen. En natuurlijk als CDA zijn we ook groot voorstander van starterswoningen en Knarrenhof vinden we ook een mooi initiatief. Maar het is ook juist waar hebben op dit moment de Ridderkerkers behoefte aan en probeer dat dan in de rest van het plan ook goed te onderbouwen. En als laatste, voorzitter, en dat scheelt mij hopelijk een amendement, willen wij ook oproepen om maximaal met zeshoog te komen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. En dat was ook de laatste. Dan dank ik alle fracties voor de inbreng. Alles is opgenomen. En er is ook geschreven tijdens te betogen. Dus dat zal vast op enig moment zijn uitwerking hebben. Dan gaan we dit stukje afsluiten. En ik dank nogmaals alle betrokkenen voor de presentatie en het beantwoorden van de vragen en het aanhoren van de aandachtspunten.

5. Reactie wethouder C. Van der Duijn Schouten op wat is besproken

De voorzitter: En gaan we naar de heer, gaan we naar wethouder Van der Duijn Schouten, voor een reactie op wat is besproken. Aan u het woord, wethouder.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter. Ik ga nu niet meer op alles wat vanavond gezegd is inhoudelijk reageren. Er zijn een hoop opmerkingen gemaakt. Nou, die zijn allemaal inderdaad genoteerd en zo niet, kunnen we het altijd nog terugluisteren. En die zullen in ieder geval meegenomen worden in de verdere, ik zeg niet dat ze allemaal een plekje krijgen, maar we nemen ze in ieder geval wel allemaal mee in het verdere proces wat hierin gelopen gaat worden. En ik nou, ik wil in ieder geval de commissie ook bedanken voor die inbreng vanavond, want ook die is voor ons waardevol en ook voor de complimenten die her en der gegeven zijn over het tot nu toe gelopen proces. Dat geeft ons ook een beetje het gevoel dat we op deze manier wel op de goede weg zijn. En nou hopen dat we ook op een goede manier ons einddoel bereiken, maar daar hebben we alle vertrouwen in. Dus dank iedereen voor de aanwezigheid en de inbreng.

De voorzitter: Dank u wel. Dat wordt een avond met een happy end.

6. Mededelingen college

De voorzitter: Heeft u nog mededelingen vanuit het college?

De heer Van der Duijn Schouten: Nee, voorzitter.

7. Rondvraag leden

De voorzitter: Hebben de leden nog vragen aan elkaar in de rondvraag? Ook dat is niet het geval. Dan zijn we nu aan dat happy end en dank ik u voor de bijdrage en een fijne avond.